

מן התלמוד

סדר נשים, מסכת נדרים, דף ע"ו

חייא בר רב שדי גירא ובדיק, רבה בר רב
הונא יתיב וקאים

תרגום

שדי גירא - יורה חץ

ייתיב וקאים - יושב ועומד

הסבר: מסופר על חכמים שהיו מתירים נדרים בקלות ובמהירות, בלי לעיין בהם יותר מדי. חייא בר רב היה עושה זאת אגב עיסוקו במלאכה אחרת, ורבה בר רב הונא היה עושה זאת בין בעמידה ובין בישיבה.

על המפה

כפר חב"ד

כפר חב"ד הוא יישוב באזור המרכז. הוא הוקם בשנת תש"ט על ידי קבוצת חסידי חב"ד שהתיישבו בכפר ערבי נטוש. במקביל התיישבו באזור עולים מהונגריה וצ'כוסלובקיה, שהקימו יישוב נפרד בשם "תוחלת". שני היישובים התאחדו בסופו של דבר. האדמו"ר מחב"ד, רבי יוסף יצחק שניאורסון, שלח למתיישבים מכתב עידוד וספר תורה. **בשנת 1955 נקבע שם היישוב "כפר חב"ד", על שם החסידים שהקימו אותו.** ביישוב הוקם בית ספר למלאכה, שהתפרסם בעקבות הפיגוע שנעשה בו ב-1956, בו נרצחו מדריך וחמישה ילדים. כיום גרים במקום כ-7,000 תושבים, והוא נחשב מוקד לפעילות חב"ד ברחבי הארץ.

בניין 770 בכפר חבד (Wikipedia, MathKnight)

"תלמוד ישראלי" הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי ששם לו למטרה להנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל. הפרויקט כולל: שבעה כרכים על פי סדר הדף היומי, עלונים שבועיים, עלונים ייחודיים לחגים, דף פייסבוק פעיל, ערוץ youtube פעיל הכולל סרטונים, תוכניות קיץ, ועוד. מוקדי לימוד בקהילות ובתי ספר בכל הארץ ואף בעולם.

תלמוד ישראלי - מפגשים דורות,
מחברים עולמות.

סדר נשים | מסכת נדרים ע"ה - פ"א

פרשת שמות | ט"ו - כ"א בטבת (14-8 לינואר)

דף ע"ה: מקוה טהרה

אדם טמא אינו נטהר מטומאתו עד שהוא טובל במקוה טהרה. גם מי שנגע במת וצריך להזות עליו ממי פרה אדומה, בסופו של דבר צריך לטבול במקוה טהרה.

לא כל כינוס של מים הוא מקוה שאפשר להיטהר בו מן הטומאה. רק כינוס של מי גשמים שהתכנסו מעצמם למקום אחד הרי הוא מקוה טהרה. אפילו אם אגרו מי גשמים בכלי והובילו אותם אל המקוה - אין זה מקוה כשר. מים כאלה מכונים "מים שאובים" - מים שנשאבו ולא נאגרו במקום מאליהם.

לפעמים אפילו טבילה במקוה טהרה טוב אינה מועילה, והטובל נשאר טמא, למשל - אם אדם טובל במקוה ותוך כדי כך נוגע בטומאה - אם הוא עושה כך הוא לא יכול להיטהר שהרי קעת הוא נוגע בטומאה.

דף ע"ו: לילה יום בהפרת נדרים

למדנו במסכת נדרים שהאב רשאי לבטל נדרים שנדרה בתו מגיל אחת עשרה עד גיל שתים עשרה וחצי, וגם הבעל רשאי לבטל נדרים שנדרה אשתו, זאת בתנאי שהם מבטלים את הנדר באותו יום שבו הם שומעים אותו.

בדף זה לומדים משנה ובה הלכה חשובה בנושא זה:

המשנה אומרת: **"הפרת נדרים - כל היום. יש בדבר להקל ולהחמיר"**. כלומר, אצל עם ישראל כל יממה מתחילה בתחילת הלילה ולכן האב והבעל רשאים לבטל את הנדר ביממה בה הם שמעו אותה.

כלומר - אם האב שמע את הנדר בשעה תשעה בלילה, יש לו כמעט לילה שלם ועוד יום שלם לבטל את הנדר, כי זו אותה יממה. אבל אם הוא שמע על הנדר דקה אחת לפני שקיעת החמה, יש לו בדייק דקה אחת להפיר את הנדר, כי רק באותה יממה שבה שמע את הנדר ניתן לו להפיר אותו.

דף ע"ז: התרת נדרים בשבת

באופן עקרוני, חז"ל אסרו לערוך התרת נדרים בשבת. אולם ישנם מקרים מסוימים, שבהם זאת התירו חז"ל להתיר את הנדרים אפילו בשבת.

למשל - מעשה ביהודה שנדר שכל היינות אסורים עליו. והנה בהגיע ליל שבת הוא נזכר לפתע שאינו יכול לערוך קידוש על היין. והנה הדרז לפנות אל הרב וביקש שיערוך לו התרת נדרים. אמר לו הרב: **אומנם בשבת אין מתירים נדרים, אך מאחר שהנדר שלך הוא לצורך השבת, אפשר להתיר אותו גם בשבת.**

מקרה נוסף בו מותר להתיר נדר בשבת הוא המקרה הבא: ברוך נדר שרחוב מסוים אסור יהיה עליו להיכנס אליו. והנה בשבת נודע לו שחברו, המתגורר באותו רחוב, חולה, וברצונו לבקר כדי לקיים מצות ביקור חולים. האם אפשר להתיר לו את הנדר בשבת? לכאורה אסור, שהרי התרת הנדר אינה לצורך השבת, אך **חז"ל פסקו שגם אם התרת הנדר נועדה לצורך מצוה - מותר להתיר את הנדר בשבת, ולכן אפשר להתיר לברוך את הנדר כדי שיקיים מצות ביקור חולים.**

לפניכם אירוע שעורר דיון סוער:

מצד שני:

חלק מבני המשפחה טענו שאם היא תחליף את השם זו תהיה פגיעה בזכרה של הסבתא שהיא קרויה על שמה, ובמקום להתבייש בשם, היא צריכה ללמוד יותר על דמותה של הסבתא, ולהיות גאה בכך שהיא זכתה להיות קרויה על שמה. למרות שאולי היא לא ממש שמחה עם השם הזה, זה השם שהוריה נתנו לה, ואין לה זכות להחליף את השם ולפגוע בהם.

מצד אחד:

חלק מבני המשפחה
טענו שאם היא באמת
מרגישה כל כך רע עם
השם שלה ומתביישת
בו, אז זכותה בתור
בוגרת לשנות את
שמה לשם שתאהב
ותשמח בו.

מה...?
התחבט?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפלפלתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

הקמת חסידות חב"ד

חסידות חב"ד נוסדה על ידי רבי שניאור זלמן מלאדי, המכונה "האדמו"ר הזקן" ו"בעל התניא", במזרח אירופה בסוף המאה ה-18. רבי שניאור זלמן היה תלמידו של המגיד ממזריטש, ממשיך דרכו של הבעל שם טוב, שרבים מתלמידיו ייסדו חסידויות משל עצמם.

התנועה שהקים נקראה חב"ד - ראשי תיבות חוכמה, בינה, דעת. חסידות חב"ד נתקלה בהתנגדויות, שבעקבותיהן נאסר האדמו"ר הזקן פעמיים בידי השלטונות ברוסיה, אך זכה לצאת לחופשי. שושלת אדמו"רי חב"ד מנתה שבעה "נשיאים", שהאחרון בהם היה הרבי מלובביץ'.

תמונה משותפת של שלוחי הרבי מליובאוויטש בחזית מרכז חב"ד העולמי – 770 בזמן כינוס השלוחים העולמי בשנת תשע"ו-2015 (Wikipedia, חיים טוויטו)

**הצטרפו למאות אלפי לומדי
הדף היומי, פתחו שיעור שבועי
אצלכם בקהילה**

כל קהילה שתצטרף, **תקבל את העלון השבועי**
עפ"י הכמות הנצרכת בקהילתה בחינם עד פתח
הבית! לרישום סרקו את הקוד.

לומדי התלמוד הישראלי- קהילת 'היכל רפאל', גינות שומרון

חמ"ד של מושג

מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

שליחות ושליחים

שליחות היא משימה לטובת עם ישראל הכרוכה בדרך כלל בנסיעה למקומות רחוקים ופעילות שם. בדורות הקודמים היה מקובל תפקיד ה**השד"ר** - **שלוחא דרבנן**, שתפקידו היה לנסוע ברחבי העולם ולגייס כספים לטובת תושבי ארץ ישראל. **תנועת חב"ד הקימה את מוסד ומפעל השלוחים**, שבמסגרתו פועלים במסירות נפש חסידי חב"ד בכל רחבי העולם ומהווים כתובת לכל עניין יהודי עבור היהודים הגרים או מבקרים שם.

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מי הוא האיש במרכז הציור?
- 2 מה עושה האיש בציור?
- 3 מה הכתובת של בית המדרש בו פעל עשרות שנים?
- 4 מי הן הדמויות התלויות על הקיר?
- 5 איך הגלובוס קשור לדמות המרכזית בציור?
- 6 מהם הספרים על המדף?
- 7 התבוננו היטב בציור ומצאו פרט אחד לא הגיוני ולא אפשרי - מהו?

מי אני |

1. האדמו"ר השביעי והאחרון של חסידות חב"ד.
2. נולד וגדל ברוסיה ומשם עבר לארצות הברית.
3. הקים את מפעל השליחים ובתי חב"ד בכל רחבי העולם.
4. יזם מבצעים לעידוד קיום מצוות כמו טנק המצוות, הנחת תפילין, מפעלי חסד ועוד.
5. דיבר רבות על הגאולה וחיזוק האמונה בביאת המשיח.

ל"ה נפ"ק אדמו"ר השביעי - ג'תשס"ט

סרקו את הבר-קוד, היכנסו לערוץ היו-טיוב של התלמוד הישראלי ותוכלו לצפות בעולם שלם של סרטים בנושאים שונים ומגוונים, מרתקים ומעניינים

5780 ה'תש"פ	5778 ה'תשע"ח	5727 ה'תשכ"ז	5708 ה'תש"ח	5707 ה'תש"ז	5699 ה'תרצ"ט	5657 ה'תר"ץ	5323 ה'רמ"ג	5260 ה'תרס"ו	5258 ה'תרס"ד	4900 ה'רמ"ב	4800 ה'רמ"א	4650 רבי סעדיה גאון	4260 ימי הביניים תקופת הראשונים
2019 שנת סיום השי"ס ללומדי הדף היומי	2017 70 שנה למדינה	1969 הרב אריה לויין	1967 מלחמת ששת הימים	1948 הקמת המדינה	1947 העצמאות	1939 שואה	1897 הרצל	רבי יוסף קארו	1500 העת החדשה	1492 גירוש ספרד	הרמב"ם	רש"י	510 ימי הביניים תקופת הראשונים

סדר נשים | מסכת נדרים, דף ע"ח - פ"א

דף ע"ח: נדרי הקדש

מה הם "נדרי הקדש"?

אדם יכול להקדיש חפצים וממון לבית המקדש. פעמים שהוא מקדיש אותם ל"בדק הבית" - שיהיו רכושו של בית המקדש וישתמשו בהם לצורכי בית המקדש, ואם הקדיש בהמה כשהוא הוא היה יכול להקדיש אותה לקורבן והיא נהיית קדושה ב"קדושת הגוף".

ההקדשים הללו הם נדרים, כשם שהאדם נודר ממון לבית המקדש, ואם הם נדרים אז אפשר לעשות התרת נדרים ולבטל את ההקדשה.

דף ע"ט: נדרים שהם "עיני נפש"

בדף זה מסתים הפרק העשירי של מסכת נדרים ומתחיל הפרק האחד עשר והאחרון ששמו: "ואלו נדרים".

הפרק האחד עשר מברר בעיקר אילו סוגי נדרים יכול הבעל להפר. המטנה הראשונה של הפרק אומרת שרק נדרים שהם "עיני נפש" בשביל הנודר, יכול הבעל להפר.

מהו נדר של "עיני נפש"? למשל, אם האישה נודרת שהיא לא תשתה מים במשך יומים - זהו עיני נפש. בשבילה ולכן הבעל יכול להפר את הנדר הזה. אבל אם היא תידור שבמשך יומים היא לא תלבש בגד מסוים, זה לא נקרא עיני נפש, שהרי אין היא מתענה מכך שאינה לובשת אותו, ונדר שכזה הבעל אינו יכול להפר.

דף פ': איסורי יום הכיפורים

התורה ציונה אותנו שביום הכיפורים אסור לאכול, אסור לשתות, אסור להתרחץ ועוד איסורים.

התורה מצוה "אך בעשור לחדש השביעי הזה קדש יהיה לכם וענייתם את נפשותיכם". העניי הוא לא לאכול ולא לשתות, ועוד דברים שאדם הנמנע מהם מתענה.

יש הבדל בין העניינים, כי רק על אכילה ועל שתיה נענשים בכרת, ולא על איסורים אחרים. מפני איסור הרחיצה ביום הכיפורים, איננו נוטלים ידים כרגיל אלא רק עד סוף האצבעות. רק מי שהתלכלכה ידו בבואו, וכדומה, רשאי לרחוץ את כל היד.

דף פ"א: ברכות התורה

את ברכות התורה אנו מברכים בכל יום בתחילת היום, ועד סוף היום אין צורך לברך שנית, גם אם באמצע היום הפסקנו מללמוד.

מדוע בעצם? הרי אנו יודעים כי מי שאכל והפסיק לאכול וחזר אחרי זמן רב, צריך לברך שוב על האוכל, אם כן, במה שונה לימוד התורה?

התשובה לקך היא שכל יהודי חייב ללמוד תורה כל הזמן, ובעצם אין רגע אחד שבו אנו פטורים ממצות לימוד תורה, ולכן גם כשאנו מפסיקים ללמוד לצורך עסוקים שונים, אין זה נחשב הפסק מלימוד התורה. לכן כשהיהודי מברך בבוקר, חלה ברכתו באותו רגע על כל היום.

דבר תורה פרשת שמות

מה התכונה המרכזית של משה שהפכה אותו להיבחר להיות המנהיג שיוציא את ישראל ממצרים? בפרשת שמות אנחנו מגלים פעם אחר פעם איך משה עסוק כל הזמן בלראות את האחר ולא מתרכז רק בעצמו. הוא יוצא מהארמון המצרי כדי לראות בסבלם של אחיו שעובדים בפרך, הוא בורח ממצרים ובדרך רואה את רועי הצאן שעושקים את בנות יתרו סביב הבאר, וגם כשהוא הולך במדבר הוא מבחין במראה המוזר של הסנה הבורע וסר לראותו. באחד הימים, כשהיה משה עם הצאן במדבר, ראה הקב"ה כי משה מתייחס בצורה מכובדת אפילו לאחד מהגדיים שברח מן העדר, ואז אמר הקב"ה: "יש לך רחמים לנהג צאנו של בשר ודם, חייך - אתה תרעה את צאני ישראל".

חידה!

למדנו על המצווה לצום ולהתענות ביום כיפור. זהו את האנשים הבאים בתנ"ך שצמו:

1. לא אכל ולא שתה במשך 40 יום

--	--	--	--	--	--	--	--

2. צם והתפלל כדי שבנו יבריא

--	--	--	--	--	--	--	--

3. אכל עוגת רצפים, ולאחר מכן צעד 40 יום בלי לאכול

--	--	--	--	--	--	--	--

4. הורתה לכל ישראל לצום שלושה ימים

--	--	--	--	--	--	--	--

(טעמט למטא א'אזט וטלא
ל'אטט לו' וזטט טמט: טעמט)

שאלות השבוע ???

1. האם אפשר לטבול לשם טהרה בבריכת שחייה?

2. באיזה מקרה חייבים להתיר נדר תוך דקה?

3. מתי מותר לרחוץ ידיים ביום כיפור?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עולון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העולון עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

